

סיכום סגנונות הריקוד בריקודי הבטן

סגנונות הבלאדי

כשאומרים "בלאדי" מתכוונים למשהו אותנטי, מקורי, ארצי, אדמתי. בהקשר למחול המזרחי, סגנון ה"בלאדי" מאגד תחתיו את כל סגנונות הריקוד הכפריים, הפלורליסטים, שצמחו מהשטח. סגנונות הריקוד הללו נולדו מתוך האנשים העממיים ומדמים את סגנון החיים שלהם על ידי ביצוע תנועות דומות. השירה הבלאדית לקוחה גם לרוב מחיי היום יום ויכולה להיות שמחה או עצובה ואף הומוריסטית. משפחת הבלאדי כוללת את הסגנונות העממיים שקיימים במצרים: סעדי, שעאבי, חגאלה וחליג'.

דגשים לריקוד: תנועות ריקוד הבלאדי יהיו לרוב "דאלעה" (מתפנקות, נשיות). את ריקוד הבלאדי נרקוד יחפות, התנועות יהיו עם יציבה שלמה על הקרקע (כל כף הרגל), תנועות אגן כבדות וארציות. הריקוד יתבצע בעיקר במקום ותהיה פחות תנועה במרחב, הידיים יהיו קרובות לגוף, המון חיבור עצמי. סגנון הריקוד יאופיין באלתורים ובריקוד אישי לצלילי האקורדיון, לרוב בלי שירה.

לבוש אופייני: הלבוש האופייני לריקוד הבלאדי המסורתי יכול לרוב שמלה ארוכה שלמה, או גלביה עם צעיף אגן להדגשת התנועות ומטפחת ראש עם פונפונים או מטבעות. ניתן להשתמש בריקוד באביזרים: מלאית לפ, תוף, מקל וסלסילה. הריקוד ירקד ברגליים יחפות כסמל נוסף לפשטות של הריקוד.

סגנון הסעידי

ריקוד הסעידי התפתח אצל החקלאים במצרים העליונה (דרום מצרים) - בין גיזה לאידפו. ריקוד הסעידי לרוב ריקוד תוסס, אנרגטי ואדמתי. הרקדן/נית משתמשים בו במקל אחד או שניים, שמקורו היה מבמבוק.

ישנם שני סגנונות ריקוד עבור מקצב הסעידי- הריקוד הגברי- תחת'ב והריקוד הנשי- ראקס אסאיה. הסעידי נולד מהוורסיה הגברית- התחת'ב, שדימה במקור קרב עם המקלות בין הגברים כדי להפגין את כוחם. התחת'ב מסמל כסוג האומנות העתיקה ביותר של אמנות לחימה מצרית. ריקוד התחת'ב הוא תולדה של צורת אמנות לחימה זו. עם השנים הנשים העתיקו וחיבקו את ריקוד התחת'ב לחיקן עם אדפטציות משלהן- כבר לא היה מדובר באותם מקלות במבוק גדולים וכבדים והתנועות הפכו לעדינות יותר. הנשים בעצם ספק לעגו לריקוד הגברי וספק רצו גם להפגין את יכולותיהן. מכאן נולדה הוורסיה הנשית של ריקוד הסעידי אותה אנו מכירים היום בשם "עסאיה" שפירושו מקל. ריקוד העסאיה מסמל כיום לריקוד פלרטטני, נשי ומעניין.

דגשים לריקוד: משתמשים במקל הן לביצוע תנועות ייעודיות משימוש בו והן כמסגרת להדגשת התנועות. אפשר לשלב בריקוד מקל אחד או שניים לפי החשק.

לבוש אופייני: התלבושת המסורתית של הגברים היא מכנסיים ארוכים, שתי גלביות עם שרוולים רחבים וקו צוואר עגול ומטפחת ארוכה שנכרכת סביב הראש. הלבוש המסורתי הנשי כולל שמלת בלאדי עם חגורה או מטפחת אגן ומעטה סביב הראש.

סגנון הפלאחי

פירוש המילה פלאחי הוא חקלאי, אדם שהוא עובד אדמה. סגנון ריקוד הפלאחי נשען על אורח חייהם של עובדי האדמה באותה תקופה. הפלאחים, שמוצאם מצפון מצרים רקדו את הריקוד בקהילותיהם באירועים חברתיים ובחתונות ומשם הוא התפשט. הריקוד הזה מבטא המון שמחה ועליזות.

סגנון הפלאחי יושב מתחת למטריה של משפחת הבלאדי ועל כן גם הוא שואב את מקורותיו מפעילויות היום יומיות של הפלאחים (החקלאים). הריקוד נקד על ידי גברים ונשים כאחד. לרוב

דגשים לריקוד: מקצבי הריקוד מהירים מאוד ולכן גם התנועות של הריקוד מהירות וקצביות בהתאם. התנועות הדומיננטיות יהיו: שימי כתפיים, שימי מהיר, שימי תוך כדי הליכה, ניעות אגן גדולות, שימי $\frac{3}{4}$ ועוד. כמו כן ישולבו תנועות כמו בהדגמת סצינה מחיי היום-יום, כגון: שאיבת מים, קטיף קטניות, שיחות עם שאר נשות הכפר, ליקוט פירות, ניפוי אורז ועוד.

לבוש אופייני: לבוש הפלאחי הנשי המסורתי כולל שמלות רחבות מאוד, ארוכות, ובעלות שרוולים ארוכים. לעתים הרקדנית תוסיף גם צעיף אגן. לבוש הפלאחי המסורתי הגברי כולל את בגדי העבודה היום-יומיים או גלביות.

סגנון החגאלה

ריקוד החגאלה שייך גם למשפחת הבלאדי- זהו ריקוד פולקלור פולחני חברתי. הריקוד מבוצע על ידי בדואים ממערב מצרים שעברו ללוב ונרקד בעיקר בתקופת האביב שזו עונת החתונות. ריקוד החגאלה מסמל טקס התבגרות של נערה (שהיא החגאלה) לפני שהיא הופכת לאישה. הריקוד יתבצע על ידי

החגאלה עצמה או על ידי שליח מטעמה- האם, הדודה או על ידי רקדנית מקצועית. הגאלה הנבחרת תעטה על ראשה צעיף ותרקוד את מול שורה של גברים, שנקראים בשם כפפים (kefafeen) ימחאו לה כפיים לפי הקצב וישירו. הגברים ישירו אודות התבגרותה והפיכתה לאישה יפה טובה ושהיא תהיה אמא נפלאה.

דגשים לריקוד: הריקוד יתבצע עם כפות רגליים שטוחות על הקרקע, עבודת אגן מובלטת להדגשת אזורי הפוריות ומספר תנועות קטן בלי הרבה תזוזה במרחב: שימי $\frac{3}{4}$, טוויסטים ותנועות ידיים ניגודיות.

לבוש אופייני: החגאלה תלבש שמלאה ארוכה עם הרבה בד שיכסה את כל גופה וגם את פניה כדי לשמור על צניעותה ועל מוניטין משפחתה. בנוסף, החגאלה תקשור צעיף אגן שיבליט את תנועותיה, שרשרת ועגילים גדולים.

סגנון השעאבי

ריקוד השעאבי הוא ריקוד המדמה את סגנון החיים הבעט והמתריס של העם. הסגנון נולד מתוך העם ולכן גם כן שייך למשפחת הבלאדי. השעאבי מתייחס גם לסגנון החיים, למוזיקה ולריקוד של העם הערבי. הסגנון נולד בעקבות טרנד הקסטות שהתפתח בשנות ה-70 שבה כל אחד היה יכול להפיץ את דעותיו ואמנותו לציבור. בצורה כזו העם שגדל בשכונות העוני להתריס כנגד הנושאים שהציקו להם: מעמד הפועלים, הממשל, פוליטיקה, אהבה ועוד. סגנון המוזיקה נשענים על מקורות עממיים אך הוספו לו גם סגנונות מוזיקה מודרניים ואורבאנים יותר.

דגשים לריקוד: התנועות בריקוד בשעאבי יהיו לרוב יותר מוגזמות, קומיות, סאטריות וגדולות. יש הרבה תזוזה במרחב ואפילו עם מיניות מוגזמת.

לבוש אופייני: הלבוש יתאפיין בבגדי הבלאדי המסורחיים עם טוויסטים מודרניים יותר, למשל: שמלה עם כתפיה אחת, צעיפי אגן עם פונפונים ועוד.